

Liepājas Krusta draudze, 22.08.2010.

Pateicība Dievam

11 Un notika ceļā uz Jeruzālemi, Viņš gāja vidū caur Samariju un Galileju
12 un iegriezās kādā ciemā.

Te Viņam pretim nāca desmit spitālīgi vīri, tie apstājās no tālienes
13 un paceltā balsī sauca: "Jēzu, Meistar, apžēlojies par mums!"

14 Un Viņš, tos ieraudzījis, tiem sacīja: "Ejiet, rādaities priesteriem!"

Un notika, ka tie aizejot ceļā kļuva veseli.

15 Tad viens no tiem, redzēdams, ka viņš kļuvis vesels, griezās atpakaļ un skaļā balsī Dievu slavēja,

16 noietās uz sava vaiga pie Viņa kājām un pateicās Viņam. Un tas bija samarietis.

17 Tad Jēzus griezās pie tā un sacīja: "Vai visi desmit nav kļuvuši veseli? Kur tad tie deviņi?"

18 Vai cits neviens nav atradies, kas būtu griezies atpakaļ un Dievam godu devis, kā vien šis cittautilietis?

19 Un Viņš tam sacīja: "Celies, ej! Tava ticība tev ir palīdzējusi."

Lūkas ev. 17,11-19

Mīļā draudze!

Šodienas teksts ir viens no tiem, kur viss liekas labi zināms. Morāle skaidra, ka nevajag aizmirst pateikties Dievam par to labo, ko saņemam. Tomēr, skatoties dziļāk, šis stāsts atklāj ļoti daudz citas lietas, kurām ir vērts pievērst uzmanību, jo tās mums soli pa soli ļauj iepazīt Jēzu, un ar to arī pašiem sevi.

Tāpēc dosimies arī mēs līdz Jēzum savā ceļojumā.

Jēzus ir ceļā no Galilejas uz Jeruzalemi. Tas ir Jēzus pēdējais ceļojums. Viņš ir nolēmis doties uz to vietu, kur koncentrējās visa vara, laicīgā un garīgā. Un Viņš zina, kas Viņu tur sagaida. Cilvēks, kas ir izšķīries par tādu ceļu, vairs nav vadāma marionete, bet tas ir brīvs, ar skaidru redzējumu.

Jēzus iet pa ceļu, kas nav galvenais ceļš uz Jeruzalemi. Viņš un Viņa sekotāji iet pa maziem ceļiem, lai pēc iespējas vairāk sludinātu evaņģēliju. Vieta, kur viņi atrodas, ir uz robežas starp Galileju un Samāriju. Jēzus bieži atrodas uz robežas, arī šodien, mūsu dzīvē. Viņš ir gan šur, gan tur. Pie savējiem un pie viņiem. Viņš pārkāpj robežas manī, kur man sāk palikt bail, kur es jūtos neērti. Viņš tur iet par priekšu un aicina mani līdz.

Samārija kopš seniem laikiem bija teritorija, kas jūdiem ļoti nepatika. Jūdi un samarieši viens otram neuzticējās un uzskatīja cits citu par ienaidniekiem. Diemžēl bija tā, ka visiem jūdiem, kas nāca no Galilejas, bija jāšķērso Samariešu teritorija, lai nokļūtu Jeruzalemē. Šajā ceļojumā jūdiem nebija ieteicams, iet caur samariešu ciemu. Tomēr Jēzus dara tieši to.

Tas ir tas brīdis, kad viņus uzrunā grupa spitālīgo. Mēs šos slimniekus šodien saucam par lepras slimniekiem, lai gan, visticamāk, Jēzus laikos vārds "spitālīgs" varēja apzīmēt dažādas ādas slimības, arī zvīņēdi. Ļaunāk par pašu slimību varēja izrādīties toreizējās sabiedrības attieksme pret

šiem slimniekiem.

Pēc Vecās Derības norādījumiem šos slimniekus uzskatīja par nešķīstiem. Iemesls viņu slimībai varēja būt viņu pašu grēcīgums. Lai viņu kaite neapgānītu pārējos, viņi bija jāizolē, jāizslēdz no dievkalpojumiem, no ģimenes un no apdzīvotām vietām. Arī šodien mēs varam atrast grupas, kuras tiek izstumtas malā, piem. HIV/Aids slimniekus vai cilvēkus ar invaliditāti. Tādi cilvēki liekas bīstami, tie apdraud mūs, tāpēc mūsu sabiedrībā tiem vienīgā vieta ir pansionāti, mājas ar slēgtām durvīm, un slimnīcas.

Šie desmit spītālīgie vīri ievēro noteikumus un no attāluma uzsauc Jēzum: „Jēzu, Meistar, apžēlojies par mums!” Mēs jau nezinām, uz ko viņi cerēja. Katrā ziņā viņi kaut ko par Jēzu bija dzirdējuši, jo tie pazina Viņa vārdu. Varbūt, ka tie gaidīja kādu žēlsirdības dāvanu, varbūt ko vairāk.

Jēzus ierauga viņus, pirms Viņš sāk runāt. Tas ir, Viņš skatās ne tikai ar acīm, bet arī ar Savu sirdi. Viņš skatās ar Dieva acīm. Cik bieži mēs paejam viens otram garām, nemaz neredzot cits citu. Pat tad, kad palīdzam, mēs to darām mehāniski, neskatāmies viens otram acīs. Bet šeit notiek kaut kas cits. Veidojas kontakts. Un Jēzus saka: „Ejiet, rādaities priesteriem!”

Pietiek ar šiem vārdiem, un viss notiek. Spītālīgie klausā viņa pavēlei, tiem nav ko zaudēt un dodas pie priesteriem. Tātad arī viņiem ir jāiet uz Jeruzālemes templi, lai saņemtu no priesteriem atļauju atgriezties sabiedrībā. Tas pieder arī pie mūsu ticības dzīves, ka ir situācijas, kur vienkārši ir jāpaļaujas, un jādodas uz priekšu, vēl nezinot, vai mana ticība piepildīsies. Un patiešām – ceļā viņi visi top veseli, šķīsti, kā ir teikts grieķu tekstā.

Tad notiek tas, kas mums ļauj šo stāstu atcerēties. Viens no viņiem, samarietis, atgriežas pie Jēzus, skaļā balsī slavēja Dievu un pateicas Jēzum. Kāpēc tieši viņš un ne pārējie? Visticamāk, ka viņam kā samarietim tur templī nebija ko darīt. Pie tempļa ieejas bija pielikta plāksne, ka cittautieši, kas pārkāpj šo sliekšni, tiks nomētāti ar akmeņiem. Tātad šis samarietis bija dubulti nešķīsts, gan ar savu slimību, gan pēc tautības.

Zīmīgi, ka savas slimības laikā viņš tika uzņemts kopienā, kuru vienoja kopīgā izstumtība. Bet tagad, kad pastāv iespēja atgriezties sabiedrībā, visi vecie aizspriedumi atkal ir dzīvi.

Samarietis pats pieņem lēmumu atgriezties pie Jēzus. Viņš pārtrauc attiecības ar tiem, kur viņam nav vairs nav nākotnes. Tāpat kā šodien, cilvēks, kas iznāk no cietuma, pieņem lēmumu, neiet atpakaļ pie saviem pudeļbrāļiem, bet grib sākt jaunu dzīvi, kopā ar Jēzu. Vai draudzes viņu pieņems?

Katrā ziņā viņš ir prieka pilns par piedzīvotu dziedināšanu un dodas pie Jēzus, lai dotu Viņam un reizē ar Viņu arī Dievam godu. Mēs jau nezinām, kā bija ar pārējiem. Varbūt, arī viņi pateicās Dievam par to, ka bija veseli. Tikai tie paliek savu iepriekšējās pārliecības rāmjos. Tie iet pie priesteriem, kas var konstatēt faktu par šķīstīšanu, bet nevar to radīt. Jautājums ir, vai mēs atšķiram to avotu, kurā tiek atjaunota mūsu dzīvība, no tā, kas cenšas šo dzīvību pārvaldīt.

Marks Tveins kādreiz sacīja: “Ja tu izglāb izbadējušos suni un viņu uzbaro, tad tas tevi nekodīs. Tā ir galvenā atšķirība starp dzīvniekiem un cilvēkiem.” Laikam jau tā ir, ka mums ir grūti pieņemt palīdzību. Tas ir pazemojoši atcerēties šo stāvokli, ka tu esi atkarīgs no citiem. Labāk, pēc iespējas ātrāk aizmirst, un dzīvot tālāk bez šīm atmiņām.

Varētu jautāt, kāpēc Jēzus vispār deva to pavēli doties pie priesteriem. Ja jau Viņš skaidri pierāda, ka pats var šķīstīt, bez priesteru palīdzības. Arī šeit atklājās Viņa lielā mīlestība. Jēzus negrib taisīt sev sekotājus tikai tāpēc, ka Viņš palīdzēja kādam grūtā brīdī. Tas ir tāpat kā diakonijā, kur tiem, kas saņem palīdzību, tāpēc nav pašiem jāklūst par kristiešiem. Tā ir palīdzība bez priekšnosacījumiem. Ja tu palīdz, negaidi neko atpakaļ. Viss. Citādi tu izmanto sava līdzcilvēku bezpalīdzīgo stāvokli savām vajadzībām.

Lēmumu atgriezties pie Jēzus samarietis pieņem patstāvīgi, pēc tam, kad ir dziedināts. Tā ir viņa brīva izvēle. Grieķu valodā šeit tiek lietots vārds “euharisteo”. Vārds, ko mēs palaikam lietojam, lai apzīmētu Svēto Vakarēdienu. Tas nozīmē izteikt savu pateicību, ar prieku, dot Dievam godu.

Samarietis, atšķirībā no pārējiem, nav saņēmis tikai fizisku dziedināšanu, Viņš ir atradis daudz vairāk. Jēzus viņam saka: „Celies, ej! Tava ticība tev ir palīdzējusi.” Viņš Jēzū ir atradis dzīvo Dievu, jaunu templi, kas nav piesaistīts pie vienas vietas, bet kas ir mūsu sirdī. Jēzus sevi nekādi neizceļ, bet tieši otrādi, stiprina viņa pašapziņu, ka tā ir viņa ticība, kas viņam palīdzēja. Ar šo ticību viņš varēs dzīvot visu savu mūžu, caur to viņš iegūs jaunus draugus, un jaunu virzienu savai dzīvei.

Samarietis ir piemērs tam, ka caur Jēzu ikviens cilvēks var kļūt vesels, arī tas, kas ir visnožēlojamākā situācijā. Mēs varam lūgt pēc viņa palīdzības. Ne vienmēr mēs tiksim fiziski dziedināti, bet, ja mēs sevi liekam Viņa rokās, Viņš mūs pieņems pie Sevis. Mēs varēsim dzīvot Viņa žēlastībā kā Viņa draugi.

Labs piemērs tam bija luterāņu mācītājs Mārtiņš Rinkerts, kurš dzīvoja Prūsijā 17. gadsimtā, kad visā Eiropā plosījās briesmīgais trīsdesmit gadu ilga karš. Visu šo laiku viņš strādāja kā mācītājs mazā pilsētā. Šai pilsētai bija mūris apkārt, tāpēc uz turieni pēc patvēruma devās daudz bēgļu. Kamēr ārpusē notika kara darbība, pilsētas mūros palikušajiem bija jācieš zem milzīgas nabadzības, bada un mēra. Tā bija dzīva elle.

Rinkerts šajā laikā apglabāja vairāk par 4000 mirušos, ieskaitot savu sievu. Un tomēr viņš bija spējīgs sacerēt pateicības un slavas dziesmu Dievam, ko joprojām mēs atrodam savā dziesmu grāmatā, un ko mēs dziedāsim dievkalpojuma beigās: “Lai Dievu visi teic.”

Kā tas var būt, ka tas ir iespējams? Taču tikai tāpēc, ka Rinkerts varēja atrast Kristu sev blakus, kopā ar visiem bada cietējiem, slimajiem un mirušajiem. Dieva žēlastība nebeidzas arī tur, kur valda posts un izmisums, karš un bēdas. Lūgsim, lai Viņš mums dod acis to saskatīt.

Āmen.